

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده پرستاری مامایی

نام درس: سالمندی سالم و فعال	تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد کارآموزی
رشته/مقطع: کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی	مدت و زمان ارائه برگزاری: ۲۶ ساعت نظری و ۲۶ ساعت کارآموزی
پیش نیاز: بررسی وضعیت سلامت سالمند	
مدرس: دکتر سیده آمنه مطلبی a.motalebi@qums.ac.ir	

معرفی درس

این درس منجر به کسب دانش، آگاهی و نگرش مثبت در زمینه امکان ارائه راهکارهای عملی و علمی در زمینه حفظ و تامین دوره سالمندی دارای ویژگی و شاخصهای طول عمر همراه با سلامتی، فعالیت و پویایی، شادکامی و موفقیت خواهد گردید. در این درس سبک زندگی سالم به عنوان مهمترین عامل فردی و نقش و وظیفه سازمان های سیاستگذاری و متولی امور سالمندان در تحقق این هدف مورد تاکید قرار می گیرد.

اهداف درس

هدف کلی:

کسب دانش و آگاهی در مورد شرایط، تمهیدات و پیش نیازهای مطرح در خصوص تحقق دوره سالمندی واجد ویژگی های سالم، فعال و موفقیت آمیز به عنوان هدف کلان و راهبردی مورد تاکید سازمان جهانی بهداشت و دیگر مراجع معتبر سیاستگذار ملی و بین المللی در خصوص مسائل بهداشتی-اجتماعی سالمندان و نقش پرستاران متخصص در حوزه مسائل سالمندی در تحقق این هدف.

اهداف ویژه:

انتظار می رود در پایان دوره دانشجو قادر باشد:

- ✓ شاخص های مرتبط با سالمندی سالم، فعال و موفق را تعریف و ارائه دهد.
- ✓ تعیین کننده های سلامت، سبک زندگی بهداشتی و سالم و ارتقاء کیفیت زندگی سالمندان را تبیین کند.
- ✓ اصول طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های فعالیتی و ورزشی ویژه سالمندان را بیان کند.
- ✓ اصول طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های تفریحی و سرگرمی ویژه سالمندان را شرح دهد.
- ✓ اصول طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزشی، هنری و فرهنگی ویژه سالمندان را توضیح دهد.
- ✓ نحوه آموزش به سالمند و خانواده وی در جهت تغذیه مناسب دوره سالمندی را بیان کند.

- ✓ روش های مقابله با عوامل موثر در کاهش عملکرد ریه سالمندان (سیگار، چاقی، عدم تحرک و...) را شرح دهد.
- ✓ روش های تقویت ارتباطات معنادار و هدفمند سالمندان بویژه با کودکان و جوانان (در مهدکودک، مدارس و...) را تبیین کند.
- ✓ نحوه تقویت تشکل های غیر رسمی و داوطلبانه سالمندان با هدف بهینه سازی توانمندیها و ظرفیت های سالمندان و تقویت مشارکت اجتماعی آنان را تبیین کند.
- ✓ روش های آموزش خانواده مددجوی سالمند در جهت شناخت بهتر و بهبود روابط خود با مددجوی سالمند را توضیح دهد.

روش تدریس

- سخنرانی بازخوردی، بحث و تبادل نظر گروهی و یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

وظایف دانشجوی

- انجام به موقع تکالیف و شرکت در جلسات پرسش و پاسخ
- ارائه سمینار در زمینه یکی از محورهای اصلی درس

شیوه ارزشیابی

- انجام تکالیف و ارائه در موعد مقرر ۱۵%
- ارائه کنفرانس کلاسی ۲۰%
- شرکت فعال در کلاس یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) ۲۰%
- آزمون پایان دوره ۴۵%

منابع فارسی

- جین فارل، پرستاری سالمندی. ترجمه نینا ممیشی، ۱۳۸۸
- چارلوت الیوپولوس، پرستاری سالمندی، ترجمه سیامک قاسمی و همکاران، چاپ اول، ۱۳۹۳

منابع انگلیسی

- ✓ Charlette, Eliopoulo, 2005. Gerontological Nursing. 6th Ed, Lippincott Williams and Wilking
- ✓ Nursing Older Adults, Edited by Jan Reed, Charlotte L. Clarke, Ann Macfarlane, 2012 Mac Graw Hill, Open University Press., p. 231-272 .
- ✓ Essentials of Gerontological Nursing. Meredith Wallace. New York 2008 Springer Publishing Company. Chapter 7- 8 .
- ✓ Miller CA. 2015 Nursing for wellness in older adults. 7th Ed, Wolter Kluwer
- ✓ Health at Older Ages. David M. Cutler and David A. Wise. , The University of Chicago Press, 2008

- ✓ Mayer H. Brenna; et al. "Better elder care. A nurse's guide to caring for older adults". New York: Springhouse co, last edition.
- ✓ Meridean L. Maasl; et al. "Nursing care of older adults. Diagnoses, outcomes & interventions; Mosby co. last edition.

کتاب و مقالات معتبر و به روز مرتبط به پرستاری سالمندی در کتابخانه و اینترنت

جدول زمان بندی درس سالمندی سالم و فعال
نیمسال اول ۱۳۴۰۴ - ۴۰۵

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
جلسه اول : آشنایی با اهداف، محتوی درس و روش ارزشیابی و طرح درس	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت برد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه دوم : تعاریف و ارائه شاخص های مرتبط با سالمندی سالم (عوامل ژنتیک، بیولوژیک، رفتاری... و سیستم های اجتماعی سلامتی)	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت برد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه سوم و چهارم: رفتارهای بهداشتی، سبک زندگی، عوامل بهبود کیفیت زندگی سالمندان در فرایند سالمندی موفق	۴	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت برد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه پنجم و ششم: اصول طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های فعالیتی و ورزشی، تفریحی و سرگرمی، هنری و فرهنگی ویژه سالمندان را بیان کند.	۴	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت برد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه هفتم: نحوه آموزش به سالمند و خانواده وی در جهت تغذیه مناسب دوره سالمندی را بیان کند	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت برد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه هشتم: تقویت تشکلهای غیر رسمی و داوطلبانه برای سالمندان و خانواده آنها با هدف بهینه سازی استفاده از توانایی و ظرفیت های سالمندان و تقویت مشارکت اجتماعی آنها	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت برد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه نهم: نقش سلامت خانواده و مراقبین در سلامت عمومی و فعال بودن سالمندان.	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت برد کامپیوتر	پرسش

				آموزش خانواده و تقویت ارتباط بین نسلی معنا دار و هدفمند سالمندان
پرسش	وایت برد کامپیوتر	یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	۲	جلسه دهم: کاهش عملکرد ریه و روش های مقابله با آن در سالمندان
	وایت برد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	ارائه بصورت حضور	۴	جلسه یازدهم و دوازدهم: ارائه تکالیف مرتبط با طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های فعالیتی، ورزشی، تفریحی، سرگرمی، هنری ویژه سالمندان
<p>کارآموزی (۴ روز)</p> <p>✓ آشنایی دانشجویان با منابع ارائه کننده خدمات بهداشتی در جامعه</p> <p>✓ بررسی جامع نیازهای سالمندان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی و درمانی و ارائه آن بصورت گزارش کتبی و شفاهی</p> <p>✓ طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های ورزشی، تفریحی، هنری و سرگرمی ویژه سالمندان</p> <p>✓ ارائه راهکارهای متناسب با هدف بهینه سازی استفاده از توانایی ها و ظرفیت سالمندان و تقویت مشارکت آنان در فعالیت های اجتماعی</p> <p>✓ ارائه راهکار مناسب جهت استفاده از توانایی سالمندان در برقراری ارتباط با کودکان (مهد کودک ها- مدارس)</p> <p>✓ برگزاری کلاس های آموزشی در جهت تقویت ارتباط معنی دار و هدفمند با سالمندان</p>				